

Mausoleul din Halicarnas

Mormant al unui rege antic, ca si Marea Piramida, si totusi atat de diferit de ea, Mausoleul reprezinta o alta Minune a Lumii, prin frumusetea si dimensiunile sale fascinante.

Oras-stat grec, situat pe litoralul de sud-vest al Asiei Mici (astazi Bodrum, Turcia), Halicarnasul a fost infiintat de dorienii din Argolida in secolul al XI-lea i.Hr., pe un teritoriu locuit mai inainte de carieni. Supus de regele Lidiei (560-546 i.Hr.), Halicarnasul va deveni ulterior, in timpul guvernarii satrapului Cariei (Turcia), Mausolus, si a sotiei sale Artemisia, capitala a regatului Caria. Aici s-a nascut Herodot la inceputul secolului al V-lea i.Hr., aici existau artisti, oameni de stiinta, filosofi.

Fiind mai departata de capitala Persiei, Caria (Turcia) a rezistat multa vreme expansiunii persane, avand o viata infloritoare si o cultura superioara, pana cand a fost transformata in satrapie.

Proiectul Mausoleului a fost realizat de sotia regelui Mausol (de unde si denumirea sa), construirea lui incepand chiar in timpul vietii regelui. Terminat in anul 350 i.Hr., la trei ani dupa moartea regelui, grandiosul monument funerar s-a pastrat in perfecta stare timp de saizece secole. A fost construit de artisti ai scolii ioniene si atice dupa planurile arhitectilor Pisos si Satiros, fiecare fatada a monumentului fiind decorata separat de catre alti mari artisti ai timpului: Scopas, Timotheos, Bryaxis, Leunchares.

Asa cum reiese din scrierile lui Plinius cel Batran, structura lui era dreptunghiulara, inaltimea lui totala fiind de 43 metri. Era inconjurat la nivelul superior de 36 de coloane ionice, decorate cu sculpturi. Aceste coloane sustineau un acoperis care avea forma de piramida, in varful caruia se afla statuia in marmura a unui car de razboi tras de patru cai, in care erau regele si regina, in picioare. Decoratiunile si statuile care impodobeau Mausoleul (chipuri umane, cai, lei, alte animale in marime naturala) sporeau frumusetea monumentului. Sub monument se afla camera mortuara si sarcofagele batute in aur, inconjurate de coloane ionice.

Ridicat pe o colina de pe care se vedea privelistea orasului, Mausoleul a fost avariat de un cutremur, apoi distrus in secolul al XV-lea d.Hr. de catre cavalerii de Malta care, in anul 1494, au ridicat un castel fortificat, folosind piatra sa. Pana prin anul 1522, fiecare bloc de piatra a fost dezamblat si folosit in acest scop.

Castelul cruciatilor exista si azi in Bodrum (Turcia), piatra lustruita si blocurile de marmura ale Mausoleului fiind recunoscute intre zidurile acestuia. Putine din minunatele statui pastrate pana azi, se afla in British Museum din Londra.